

Guldkorn Highlights

Här visas några av de allra mest spännande föremålen ur Nordiska museets smyckesamling. Titta närmare på Gustav Illis revolutionsringar, smycket som Gustav Banér lämnade som avskedsgåva strax innan han avrättades i Linköpings blodbad, eller ringen med det första kända porträttet av den berömda Årstafrun...

Läs och se mer i datorerna!

Here are some of the most exciting pieces from Nordiska museets jewellery collection. Take a closer look at King Gustav III's revolution rings, jewellery from Gustav Banér given as a farewell gift immediately before he was executed in the Linköping Blood Bath, or the ring with the first known portrait of the famous Årsta lady...

Read and see more on the computers!

1 SMYCKEN FÖR EN DROTNING Garnmyret hår här tillhört Sveriges och Norges drottning Sofia (1636-1913). Det är utfört i guld och malakit och var högsta mode då det användes av drottningen.

JEWELLERY FIT FOR A QUEEN! This set belonged to Queen Sofia of Sweden and Norway (1636-1913). It is made of gold and malachite and was the height of fashion as was worn by the queen.

3 VAD GÖR MAN om man har kungen på besök och plötsligt får veta att huset är omringat av fiendliga soldater? Prosten Karsten Rönnow från Åhus hade svaret: enligt legenden gömde han kung Karl xi i en skostavel! Som lön för mödan sågs det att den kvicktankeprosten fick den hälsedjupa som visat här.

WHAT DO YOU DO if the king is visiting, and you suddenly find out the building is surrounded by enemy soldiers? Dean Karsten Rönnow of Åhus had the answer: according to legend, he hid King Karl xi in a chimney! It is said that the quick-thinking priest was given the chain shown here as a reward.

4 ATT FÅ SITT PORTRÄTT MÅLAT var en speciell händelse under det sena 1700-talet. Årstafrun, Märta Helena Reenstierna, hade blöde ny frisyr och en stor dos tillmod när hon poseerade i sammanlagt femton timmar för detta porträtt år 1796. Ringen var en namnsdagsgesent till maken. Bilden är det tilltills enda kända porträttet av Årstafrun.

HAVING ONE'S PORTRAIT PAINTED was a special event in the late 18th century. The Årsta lady, Märta Helena Reenstierna, boasted a new hairstyle and a generous portion of patience when she posed for a total of 16 hours for this portrait in 1796. The ring was a namesday present to her husband. The picture is the only known portrait of the Årsta lady.

5 VAD HADE DU SAGT om du fick den här kranslålen i present? Blevt glad eller mest förskäckt? Vid nålens förre ägare, läkaren Anders Eliasson från Ystad, tyckte när han fick den som gåva vet vi inte. Öremot vet vi att nålen var en present från hans vän - författaren August Strindberg.

WHAT WOULD YOU HAVE SAID if you had been given this brooch as a gift? Would you have been happy, or mainly frightened? We don't know what the pins previous owner, the doctor Anders Eliasson from Ystad, thought when he received it as a gift. But what we do know is that the pin was a present from his friend - author August Strindberg.

6 -DEN GUD FÖRENT SKALL INGEN ÅTSKILKAS står det i ringen som tillhört Sten Sture d.1. Ringen kan ha befunnit hans trolovnad med Kristina Gyllenstierna år 1511. Vem av dem hade kommit tro att den ene skulle avlida en kall februsdag på Mälarens is efter bara fyra år tillsammans? Och vem hade kunnat ana att den andra skulle stå framför Kristian Tyrann mitt under Stockholms blodbad och bli erjuden att välja metoden för sin egen avrättning?

»WHAT GOD HATH JOINED TOGETHER LET NO MAN PUT ASUNDER» is written in the ring which belonged to Sten Sture the Younger. The ring may have confirmed his betrothal to Kristina Gyllenstierna in 1511. Which of them could have imagined that one of them would pass away on a cold February day on Lake Mälare's ice after just four years together? And who could have dreamt that the other would stand before Christian the Tyrant during the Stockholm Blood Bath and be asked to choose the method of her own execution?

7 HÄNGSMYCKET MED KUNG GUSTAV II ADOLF i en likkista har tillhört den skotskötade greven Robert Douglas. Hans karriär började hos kungen, troigen som kammarjägnare, och han slutade som fältmarskalk. När och i vilket sammanhang Douglas ska ha fått smycket i sin ägo är oklart. Kanske ville han minnas kungen som möjlighgjorde hans mycket framgångsrika militära karriär?

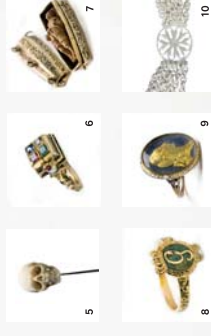
THE PENDANT OF KING GUSTAV II ADOLF in a casket once belonged to Scottish-born Count Robert Douglas. His career began with the king, probably as a valet, and he ended up a field marshal. When and in what context Douglas received the jewellery is unclear. Perhaps he wanted to remember the king, who had facilitated his highly successful military career.

8-9 EN GLITTERANDE RING, eller varför inte en funktionell kripipa? Båda är exempel på föremål som Gustav III delade ut som gåvor i rik-syfte efter att ha genomfört en statskup den 19 augusti 1772. Genom att dela ut presenter till folk ur alla samhällsklasser ville kungen göra sig extra populär. Målet var att lättare kunna bevara den nya regeringsformen med folkets stöd i ryggen.

A GLITTERING RING, or why not a functional clay pipe? Both are examples of items presented by King Gustav III as gifts for PR purposes after carrying out a coup d'état on 19 August 1772. The king wanted to improve his popularity by presenting gifts to people from all social classes. The aim was to protect the new form of government more easily with the support of the people.

10 ÅRET ÄR 1713 och plötsligt har allt gått fel för den framgångsrike svenske fältmarskalken Magnus Stenbock. Hela hans armé, inklusive han själv, befinner sig som krigsfångar i Danmark. Han väljer att spendera stora delar av den framtida fångelseiden vid sin svärstol. Det han tillverkar sägs vara den här halskedjan i efterhand.

THE YEAR IS 1713, and all of a sudden everything has gone wrong for the successful Swedish field marshal Magnus Stenbock. His entire army, including himself, find themselves prisoners of war in Denmark. He chooses to spend large amounts of his four years in imprisonment at his lair. It is said that he created this wry chain.

2 DET ÄR DEN 20 MARS 1600. Riksrådet Gustav Banér ska inom några timmar avrättas i det som senare ska bli känt som Linköpings blodbad. Han samlar sin familj för att lämna över några avskeds gåvor. Dottern Margareta får ta emot ett hängsmycke. Du kan se det här till.

IT IS 20 MARCH 1600. Councillor of the Realm Gustaf Banér is due to be executed in a few hours, in what will later be known as the Linköping Blood Bath. He calls his family together to give them some farewell gifts. He gives his daughter Margareta a pendant, which you can see here.